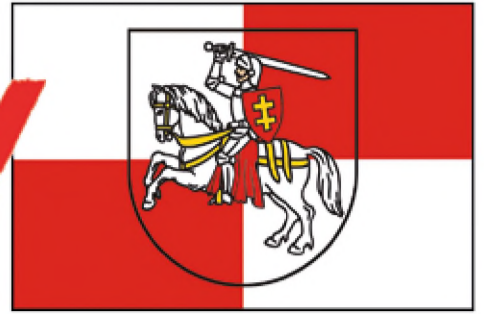

TYGODNIK WILEŃSZCZYŹNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Protest polskich rolników przy granicy z Litwą **str. 2**
- 16-latkowie jeszcze nie pójdą do urn **str. 3**
- Zabytkowa kapliczka w Dziewieniszkach odzyska swój dawny blask **str. 4**

Rota

- Irlandczycy w referendum opowiedzieli się za małżeństwem i rodziną **str. 1**
- Patriarcha Wileńszczyzny **str. 6**

- 70. rocznica śmierci Jana Obsta, dziennikarza, wydawcy, publicysty **str. 20**

PRENUMERATA

2024

**Do 19 marca
trwa prenumerata
na kwiecień
2024 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

25-lecie wejścia Polski do NATO oraz 20-lecie członkostwa Litwy w Sojuszu Północnoatlantyckim

Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego

FOT. ARCHIWUM

Polska dobrze wykorzystała swoje 25 lat w NATO, a obecnie jest kluczowym krajem wschodniej flanki Sojuszu, wyróżniając się m.in. na polu wydatków na obronność – mówią analitycy z różnych krajów Sojuszu Północnoatlantyckiego. Polska członkiem NATO została 12 marca 1999 roku. Trzy lata później kraje bałtyckie, a także Bułgaria, Rumunia, Słowacja i Słowenia, otrzymały zaproszenie do rozpoczęcia negocjacji w sprawie członkostwa w Sojuszu. Wszystkie siedem krajów zostało oficjalnie przyjęte do struktur NATO 29 marca 2004 roku. Kraje bałtyckie to jedyne jak dotąd byłe republiki radzieckie, które zostały członkami NATO.

– Polska dobrze wykorzystała swoje 25 lat w NATO – twierdzi Andrew Michta, amerykański ekspert ds. bezpieczeństwa z think tanku Atlantic Council. Stała się ona „zaufanym sojusznikiem i (Dokończenie na str. 5)

Tegoroczny niezwykle słoneczny Jarmark Kaziukowy dobiegł końca

Tłumy na ulicach stolicy

W niedzielę, 10 marca, uhonorowaniem – wręczeniem dyplomów i upominków – najlepszym twórcom ludowym wśród najlepszych w kilku nominacjach, tegoroczny Wileński Jarmark Kaziukowy został zakończony.

(Dokończenie na str. 6)

FOT. TERESA MARKIEWICZ

Zuzanna Paszkiewicz obchodziła jubileusz 100-lecia urodzin

Trudne życie Jubilatki

Zuzanna Paszkiewicz, długoletnia mieszkanka rejonu wileńskiego, świętowała swoje 100-lecie. Z okazji tej szczególnej rocznicy, 4 marca Edward Kiejzik, doradca mera Samorządu Rejonu Wileńskiego i Andżela Stankiewicz, starosta gminy Rukojnie, złożyli Jubilatce serdeczne życzenia.

Zuzanna Paszkiewicz urodziła się 29 lutego 1924 r. we wsi Zakieńce w pobliżu Ru- (Dokończenie na str. 6)

FOT. ARCHIWUM

Prezydent Litwy pozbawił obywatelstwa Ilzę Liepa

7 marca prezydent Gitanas Nausėda podpisał dekrety, na mocy których przedsiębiorca Jurij Kudimow i tancerka baletowa Ilze Liepa zostali pozbawieni obywatelstwa Litwy, przyznanego im w drodze wyjątku.

Komisja ds. Obywatelstwa już 9 lutego przedstawiła opinię dotyczącą byłego pracownika KGB Jurija Kudimowa. Po analizie danych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Departamentu Bezpieczeństwa Państwa i innych służb ustalono, że Kudimow prowadzi działalność niezgodną z interesami bezpieczeństwa narodowego Litwy. Według wywiadu, biznesmen nadal utrzymuje

kontakty z wpływowymi osobami w Rosji, brał udział w działalności kontrolowanych przez Kreml firm, w nieprzejrzystych działaniach finansowania z Rosji

wyborów w krajach zachodnich.

Natomiast opinię w sprawie baleriny Liepy Komisja ds. Obywatelstwa wydała 14 lutego.

Zaproponowano pozbawić tancerkę przyznanego jej w drodze wyjątku w 2000 roku obywatelstwa Litwy w związku z jej publicznym poparciem dla Rosji i ją samą uznano za zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego Litwy. Pytania o obywatelstwo Liepy pojawiły się po ukazaniu się wywiadu, w którym nie ukrywa ona swojej sympatii do Władimira Putina, nazywa wojnę na Ukrainie operacją specjalną i otwarcie gardzi zachodnim światem i jego wartościami.

Fot. Marlena Paszkowska

Były współpracownik Nawalnego pobity w Wilnie

W Wilnie napadnięto na Leonida Wolkowa, byłego szefa sztabu zmarłego rosyjskiego opozycjonisty Aleksieja Nawalnego – poinformowała Kira Jarmysz, rzeczniczka pochowanego niedawno polityka.

– Na Leonida Wolkowa właśnie napadnięto przed jego domem. Rozbito okno w jego samochodzie, w oczy rozpylono mu gaz łzawiący, a następnie napastnik zaczął bić Leonida młotkiem. Teraz Leonid jest w domu, jedzie do niego policja i karetka – napisała Jarmysz w serwisie X. Jak podają niezależne rosyjskie

media, opozycjonista mieszka w Wilnie.

Pod koniec lutego Wolkow wezwał do protestów podczas wy-

borów w Rosji. Podkreślił, że to „bezpośredni testament polityczny Aleksieja Nawalnego”.

16 lutego władze rosyjskie powiadomiły o nagłej śmierci Nawalnego, najbardziej znanego przeciwnika politycznego Putina. Nawalny miał umrzeć w niewyjaśnionych okolicznościach w łagrze za kołem podbiegunowym, gdzie odbywał karę 19 lat pozbawienia wolności, a groziło mu nawet 30 lat więzienia. Pogrzeb polityka odbył się w Moskwie 1 marca. Tysiące ludzi przyszły pożegnać polityka.

Bilety na pociąg będzie można kupić za pośrednictwem Google Maps

Spółka transportu pasażerskiego „LTG Link” podpisała umowę partnerską z „Distribution Technologies GmbH”, firmą łączącą przewoźników na całym świecie, która rozszerzy możliwość zakupu biletów na pociąg za pośrednictwem platformy planowania podróży „Google Maps”.

Podpisana umowa o współpracy zapewni w przyszłości dostęp do ponad 150 przewoźników i platform sprzedaży na całym świecie osobom, które będą chciały kupić bilety na pociąg na Litwie.

Obecnie z rozwiązań technologicznych „Distribution Technologies GmbH” korzysta już ponad 1000 przewoźników, oferujących codziennie przejazdy transportem publicznym milionom pasażerów.

Planuje się, że już niedługo bilety na pociąg na Litwie będą dostępne nie tylko poprzez „Google Maps”. Do sprzedaży litewskich biletów kolejowych szy-

kują się już inne popularne na całym świecie systemy biletowe: Omio, The Trainline, Kiwi, Booking.com, Trip.com, Kayak i in.

Platformy systemów planowania podróży i sprzedaży biletów zapewnią bezpieczne i wygodne metody płatności dostosowane do klientów z różnych krajów. Na popularnych platformach dostępne będą jednorazowe bilety z możliwością wyboru klasy biletu. Korzystający z jednej z najpopu-

larniejszych platform na świecie – „Google Maps” już mogą nie tylko planować łączone przejazdy, ale także kupować bilety w tym samym systemie.

Według danych „LTG Link” w roku 2023 ok. 10 proc. biletów na pociąg na Litwie kupili obcokrajowcy. W podróż po Litwie pociągiem najczęściej wybierali się mieszkańcy Wielkiej Brytanii, Niemiec, Polski i Szwecji.

Fot. Marlena Paszkowska

Protest polskich rolników przy granicy z Litwą. Skontrolowano 14 tysięcy tirów

Podczas tygodniowego protestu polskich rolników przed polsko-litewską granicą w Budzisku skontrolowano 14 tys. jadących z Litwy samochodów ciężarowych. Szczegółowe informacje o tym, jaki ładunek był w nich przewożony, farmerzy otrzymają za tydzień.

„Protest zakończyliśmy w czwartek (7 marca) o godzinie 10.30. W ciągu 7 dni polskie służby skontrolowały 14 tys. tirów. Były ciężarówki przewożące zboże, mąkę i paszę. Szczegóły poznamy mniej więcej za tydzień, kiedy otrzymamy raport Krajowej Administracji Skarbowej, która zarządza systemem kontroli granicznej” – powiedział dla agencji ELTA Karol Pieczyński, przedstawiciel polskich rolników, organizujących protest.

Pieczyński powiedział, że polskie służby w dalszym ciągu planują wybiórcze kontrole ładunków i będą one przeprowadzane częściej. „Będziemy w dalszym ciągu monitorować zboże, importowane z Ukrainy i Rosji oraz przerabiane w litewskich młynach na towary wspólnotowe” – powiedział przedstawiciel polskich rolników.

Przypominamy, że 1 marca polscy rolnicy rozpoczęli protest na drodze między litewską Kalwarią a polskim Budziskiem. Podczas protestu, który trwał około tygodnia, farmerzy wraz z polskimi służbami przeprowadzali wybiórcze kontrole transportów przybywających z Litwy, chcąc sprawdzić ilości przewożonego ukraińskiego zboża. Wcześniej polscy rolnicy blokowali drogi na granicy polsko-ukraińskiej, a także główną autostradę prowadzącą do Niemiec. Protest jest prowadzony z powodu, zdaniem polskich farmerów, nieuczciwej konkurencji, gdyż ukraińskie zboże jest tańsze i obniża ceny produkcji w całej Europie.

Na podst. ELTA

Kleszcze obudziły się wcześniej

Specjaliści Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC), prowadzący obserwację kleszczy na wybranych obszarach Litwy, stwierdzają, że kleszcze są aktywne od początku wiosny kalendarzowej do końca jesieni, a czasami nawet do połowy grudnia.

W tym roku pierwsze kleszcze znaleziono 1 marca, rok temu później – w drugiej połowie marca. Już w styczniu zanotowano w tym roku pierwsze przypadki zarówno boreliozy, jak i kleszczowego zapalenia mózgu.

Według danych NVSC, w 2023 roku na Litwie zarejestrowano 2880 przypadków boreliozy (w 2022 roku – 2380 przypadków), zachorowalność wzrosła z 84 do 100,3 przypadki na 100 tys. mieszkańców. W ubiegłym roku liczba przypadków odkleszczowego zapalenia mózgu była również wyższa niż w 2022 roku – odpowiednio 597 i 377 i przypadków (zapadalność wzrosła z 13,3 do 20,8 przypadków na 100 tys. mieszkańców).

Specjaliści NVSC przypominają, że kleszcze uwielbiają wilgoć i półmrok, dlatego najliczniej występują w lasach liściastych. Najczęściej kleszczy można spotkać na obszarach, gdzie występuje wiele dzikich zwierząt i ptaków – ich stałych żywicieli. Można je spotkać na obrzeżach leśnych dróg, w gęstych zaroślach, nad rzekami, na terenach podmokłych. Te kłuszące pajęczaki występują też na zrubach, gdzie znajduje się wiele starych pni i gałęzi. Można je spotkać także w parkach miejskich, na skwerach i terenach zielonych wokół bloków mieszkalnych.

Na podst. nvsc.lrv.lt

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:

ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:

LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Mieszkańcy Litwy na zakupach w Polsce Ile wydali w 2023 roku?

Mieszkańcy Litwy wydali w Polsce w okresie styczeń-wrzesień ubiegłego roku 271,3 mln euro. To o 17 proc. więcej niż w tym samym okresie 2022 roku (231,9 mln euro) – podaje vz.lt.

Najwyższe kwoty przeznaczane są na usługi i towary nieżywnościowe, natomiast w przypadku artykułów spożywczych i napojów bezalkoholowych wydatki stanowią 16,2 proc., a na alkohol i wyroby tytoniowe przeznaczają 10 proc. wydatków.

Jak wskazuje portal vz.lt, w trzecim kwartale 2023 roku mieszkańcy Litwy w Polsce naj-

więcej wydali na artykuły nieżywnościowe – 49,2 proc. ogółu wydatków, na usługi – 28,7 proc. Zaś na żywność i napoje bezalkoholowe przeznaczali 12,8 proc., na tytoń – 7,3 proc., a na alkohol – 2 proc.

Do Polski na zakupy jadą przede wszystkim mieszkańcy

wsi, których miejsce zamieszkania jest oddalone od granicy o 50 km – stanowią oni 71,8 proc. ogółu respondentów.

W 2022 roku mieszkańcy Litwy zajmowali trzecie miejsce pod względem śwydatków na osobę podczas jednego wyjazdu na zakupy w Polsce – wydali średnio 119 euro. Ukraińcy wydali wówczas – 170 euro, a Białorusini – 132 euro.

Największe zakupy w Polsce mieszkańcy Litwy robili w latach 2018 i 2019 – wydali odpowiednio 359,4 mln euro i 367,1 mln euro.

Na podst. vz.lt

Na Litwie i w całej UE obowiązuje zakaz poruszania się samochodami z rosyjskimi numerami rejestracyjnymi

11 marca na Litwie zaczął obowiązywać zakaz udziału w ruchu drogowym samochodów zarejestrowanych w Rosji. Auta mogą przejeżdżać przez Litwę w celu tranzytu – informuje Urząd Celny.

Według danych Urzędu Celnego, na terytorium Litwy jeszcze jeżdżą samochody zarejestrowane w Rosji. Właściciele samochodów na rosyjskich tablicach musieli do 11 marca przenieść pojazd na Litwie albo wywieźć auto z Unii Europejskiej.

Od 11 marca osoby, które nadal będą posiadać samochody zarejestrowane w Rosji, zostaną uznane za naruszcycieli przepisów prawnych i będą podlegać odpo-

wiedzialności – karze grzywny i konfiskacie samochodu.

Litwa wdraża wymogi sankcyjne, zawarte w rozporządzeniu Rady Europy nr 833/2014 art. 3i, które zezwalały rejestrować samochody, które wjechały na teren Unii Europej-

skiej do 19 grudnia 2023 roku.

Pojazdy zarejestrowane w Rosji mogą uczestniczyć w litewskim ruchu drogowym w celu tranzytu do i z obwodu kaliningradzkiego z uproszczonym dokumentem tranzytowym (STD), ale nie może przebywać dłużej niż 24 godziny. Podczas tranzytu w samochodzie powinien znajdować się jego właściciel. Jeżeli właściciela nie ma w samochodzie, pojazd nie zostanie wpuszczony na terytorium Litwy.

Na Łotwie zakaz udziału w ruchu drogowym samochodów zarejestrowanych w Rosji obowiązuje od 15 lutego tego roku.

Na podst. Irmuitine.lt

16-latkowie jeszcze nie pójną do urn

Główna Komisja Wyborcza (VRK) 6 marca poinformowała, że mieszkańcy nie poparli inicjatywy obniżenia wieku wyborczego do 16 lat w wyborach samorządowych.

W listopadzie 2023 roku Litewska Rada Organizacji Młodzieżowych (LiJOT) rozpoczęła zbieranie podpisów pod nowelizacją art. 34 Konstytucji, która dla szesnastolatków dałaby prawo udziału w głosowaniu w wyborach samorządowych. Od 6 listopada ub. roku do 6 marca

tego roku organizacja ta miała zebrać 300 tys. podpisów obywateli Litwy uprawnionych do głosowania.

Jak podaje VRK, za inicjatywą obniżenia wieku wyborczego do 16 lat w wyborach samorządowych opowiedziało się na papierowych arkuszach do zbierania podpisów 49 wyborców, a na administrowanym przez VRK portalu usług elektronicznych www.rinkejopuaslapis.lt elektroniczny podpis złożyło 604 wyborców.

W przypadku, jeżeli w wy-

znaczonym terminie nie zostanie zebrana wymagana liczba podpisów obywateli Litwy, projekt obywatelski nie jest rozpatrywany w Sejmie.

Fot. Marlena Paszkowska

Nie żyje reżyser Rimas Tuminas

W wieku 72 lat zmarł jeden z największych reżyserów w historii teatru na Litwie – Rimas Tuminas.

Rimas Tuminas zmarł 6 marca w szpitalu we Włoszech.

Urodził się 20 stycznia 1952 roku w Kielmach. W latach 1970–1974 studiował na Litewskiej Akademii Muzyki i Teatru. Studia reżyserskie odbył w Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej (GITIS) w Moskwie.

W latach 1979–1990 był reżyserem w Litewskim Narodowym Teatrze Dramatycznym. W

latach 1995–1999 był kierownikiem tego teatru. W 1990 roku założył Wileński Teatr Mały.

Uwaga kierowcy – rozpoczynają się kontrole, Departament Ochrony Środowiska już zakupił sprzęt

Departament Ochrony Środowiska zakupił pierwszy sprzęt do pomiaru zanieczyszczeń generowanych przez samochody i zapowiada, że rozpocznie kontrole jeszcze tej wiosny.

W grudniu ubiegłego roku wydział zakupił zestaw analizatorów zanieczyszczeń, jeden do samochodów z silnikiem Diesla, drugi do samochodów benzynowych i gazowych.

W tym roku planuje się zakup kolejnych zestawów. Cena jednego waha się od 13,5 tys do 15 tys euro.

Jeżeli okaże się, że emisja spalin pojazdu przekracza normę lub w przypadku wycieku płynu (np. smarów, paliwa), który może spowodować szkody dla środowiska lub zagrazić innym użytkownikom drogi, przegląd techniczny pojazdu zostanie anulowany.

W przypadku eksploatacji pojazdów, których ilość substancji zanieczyszczających emitowanych do otaczającego powietrza przekracza normy, grozi mandat w wysokości 100–300 euro. Kary za zanieczyszczenie środowiska niebezpiecznymi chemikaliami i mieszaninami chemicznymi wynoszą 60–120 euro dla osób fizycznych i 150–300 euro dla podmiotów prawnych.

W ciągu roku Wydział Ochrony Środowiska planuje sprawdzić od 9 do 15 tysięcy samochodów.

Na podst. BNS

Do centrum handlowego „Akropolis” można wejść z czworonogiem

Od 8 marca odwiedzający centra handlowe „Akropolis” w Wilnie, Kłajpedzie i Szawlach mogą zabrać ze sobą psy i koty.

Jak podano w komunikacie, mieszkańcy wraz ze swoimi pupilami mogą zwiedzać zarówno ogólne pomieszczenia w „Akropolisie”, jak i poszczególne sklepy czy miejsca usługowe, oznaczone specjalnym napisem informującym, że zwierzęta są tu mile widziane.

Wejść do centrów handlowych „Akropolis” z zaszczepionym psem lub kotem mogą osoby, które ukończyły 16 lat.

Zabierając ze sobą zwierzę należy zadbać o to, aby nie stanowił on zagrożenia dla innych osób oraz ich pupili. Zwierzęta należy trzymać na smyczy lub w transporterach lub specjalnych torbach.

Psy ras niebezpiecznych i bojowych muszą mieć założony kaganiec. Zwierzę można przewozić windą lub ruchomymi schodami tylko wtedy, gdy nie ma sprzeciwu ze strony innych osób w pobliżu, a zwierzę należy trzymać na rękach.

Na podst. akropolis.lt

„airBaltic” uruchamia połączenia z Wilna do Hamburga i Lizbony

Łotewskie linie lotnicze „airBaltic” w maju uruchomią nowe połączenia z Wilna do Hamburga i Lizbony.

Litewskie Porty Lotnicze (LTOU) podpisały umowę o modelu inwestycyjnym z „airBaltic”, który wygrał konkurs na operatora dwóch regularnych lotów. Zgodnie z umową, jeśli te kierunki okażą się nieopłacalne, LTOU zrekompensuje spółce straty do czasu, aż loty będą opłacalne, a wówczas „airBaltic” zwróci pieniądze.

Loty z Wilna do Lizbony będą realizowane od 4 maja we wtorek i sobotę, a do Hamburga od 2 maja w czwartki i niedziele. Odbywać się będą przez cały rok – zarówno w letnim, jak i zimowym sezonie lotniczym – z możliwością zrobienia kilkumiesięcznej przerwy w uzgodnionym terminie.

Teraz lot do Hamburga można już kupić za 50 euro, a do Lizbony – za 150 euro.

Fot. Wiktor Jusiel

NOWINY znad Solczy

Pożar w Centrum Turystyki i Młodzieży
Rejonu Solecznickiego

Czerwony kur ponownie zawitał do Wilkiszek

W środę, 6 marca br., wybuchł pożar w dworze w Wilkiszkach w rejonie solecznickim. Mieści się w nim Centrum Turystyki i Młodzieży Rejonu Solecznickiego. To był już drugi pożar zabytkowego budynku w ciągu ostatnich lat.

O godz. 9.55 na numer alarmowy 112 wpłynęło zgłoszenie o tym, że we wsi Wilkiszki w rejonie solecznickim pali się budynek przy ulicy Parko. Na miejsce pożaru wysłano zastępy straży pożarnej, informację o zdarzeniu przekazano Stacji Pogotowia Ratunkowego Okręgu Wileńskiego. Według danych Departamentu Ochrony Przeciwożarowej i Ratownictwa (PAGD), zapalił się drewniany dwór w Wilkiszkach. Płomienie objęły strych i dach budynku. Pożar gasiło 7 zastępów straży pożarnej. Według strażaków w budynku, w którym wybuchł pożar, przebywały dwie osoby, które zdążyły bezpiecznie opuścić lokal i nie odniosły żadnych obrażeń. Prowadzone jest dochodzenie w sprawie przyczyn pożaru.

Budżet projektu renowacji dworku w Wilkiszkach, finansowanego ze środków europejskiego programu Leader, w ramach realizacji „Strategii rozwoju terenów wiejskich rejonu solecznickiego” oraz budżetu samorządu solecznickiego, został zatwierdzony jeszcze w 2013 roku i wynosił 927 666 tys. litów.

Przedmiotem projektu była adaptacja i remont budynku o wartości architektonicznej, wprowadzenie ład przestrzennego poprzez poprawę estetyki. W zakres prac wchodzi: remont elewacji budynku, balkonu, dachu, schodów, wymiana stolarki okiennej, podłogowej i drzwiowej, urządzenie instalacji wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej oraz systemów wentylacji i ogrzewania, utworzenie sal konferencyjnych, stref rekreacyjnych, wyposażenie lokalu itp.

Celem projektu był remont zabytkowego dworku oraz stworzenie w nim ośrodka dostosowanego do potrzeb młodzieży. Odnowiony budynek ma pozwolić na ochronę dziedzictwa historycznego terenu, jak też będzie miejscem praktycznej edukacji oraz wypoczynku dzieci i młodzieży.

Wilkiszki – to dawny majątek Dmochowskich, malowniczo położony w zakolu Mereczanki, w rozszerzeniu jej głębokiej doliny. Drewniany dworek został wybudowany w roku 1847. Jest to budowla wzniesiona na planie prostokąta, parterowa, na wysokiej kamiennej podmurówce mieszczącej suterenu, z piętrową częścią środkową, zaakcentowaną od frontu dwukondygnacyjnym czterosłupowym ganikiem nakrytym dwuspadowym dachem.

Dwór otacza ciągnący się w kierunku rzeki przereźdzony park krajobrazowy o powierzchni 3,3 ha, objęty ochroną jako pomnik przyrody. W parku znajduje się kilka alei, m. in. lipowa, dębowa i środkowa oraz grupa okazałych modrzewiów japońskich.

W ciągu wielu lat w budynku mieściła się szkoła podstawowa, a w bardziej odległych czasach radzieckich na terytorium dworku były organizowane doroczne letnie obozy dla dzieci i młodzieży z rejonu solecznickiego i pobliskich miejscowości.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Zabytkowa kapliczka w Dziewieniszkach odzyska swój dawny blask

Coś więcej niż budowla

Kilka dni temu ruszyły prace renowacyjne murowanej kapliczki, zwanej szwedzką, w Dziewieniszkach.

Kapliczka szwedzka – to jeden z obiektów zabytkowych na terenie rejonu solecznickiego. Samorząd Rejonu Solecznickiego już w 2018 roku zaplanował jej remont, ale najpierw konieczne było przeprowadzenie pomiarów katastralnych, dopełnienie procedur prawnych i zarejestrowanie obiektu w Centrum Rejestrów. W 2019 roku opracowano projekt naprawy (badania, remont, konserwacja i eliminowanie stanu awaryjnego), uzyskano pozwolenie na roboty remontowe. Zaplanowane przez samorząd prace zostały zakłócone przez nieprzewidziane okoliczności: w latach 2020 i 2021 ogłoszono cztery przetargi na wykonanie robót, które ze względu na brak ofert nie doszły do skutku, a kiedy w końcu przetarg odbył się, to wykonawca odmówił podpisania umowy. Mimo to o kaplicę cały czas dbano, teren wokół niej był porządkowany, postawiono tablicę informacyjną, przycinano gałęzie rosnących w pobliżu drzew.

W 2023 roku zwiększone zostały środki finansowe na remont kapliczki, przeprowadzono kolejny przetarg, wyłoniono zwycięzcę – firmę „Auksta”, z którą podpisano umowę na wykonanie prac remontowych. 26 lutego br. wokół kapliczki stanęły już rusztowania.

– Kaplica szwedzka to coś więcej niż budowla, to część historii naszego regionu, dlatego nie sposób określić jej rangi. W rejo-

nie solecznickim zabytki otoczone są szczególną opieką, dlatego naprawa kaplicy była konsekwentnie zaplanowana i wyczekiwana. Samorząd Rejonu Solecznickiego dba nie tylko o zabytki o znaczeniu narodowym, takie jak np. pałac w Jaszunach, ale także o obiekty ważne dla społeczności lokalnej, takie jak np. pomnik powstańców w Rudnikach nad Mereczanką. Z budżetu samorządu przeznaczane są także środki finansowe dla wspólnot religijnych na remont dziedzictwa sakralnego – tłumaczyła Erika Sudnicka, specjalistka Wydziału Inwestycji i Planowania Strategicznego.

Jak się pojawiła w Dziewieniszkach kaplica szwedzka? Według historyków, została ona zbudowana w końcu XVII – w pierwszej połowie XVIII w. Jej budowa związana jest z potopem szwedzkim (1655-1660) i wojną północną (1700-1721). Nie jest do końca jasne, kto zbudował kaplicę: Szwedzi czy lokalni mieszkańcy. Możliwe że wcześniej na miejscu kapliczki stał krzyż, któ-

ry, jak i później kapliczka, miały chronić przed dżumą. Badacze przypuszczają, że kapliczka może także oznaczać miejsce pochówku. Prawdopodobnie w końcu XIX – na początku XX w. została ona przebudowana.

Cieszy to, że los szwedzkiej kapliczki nie jest obojętny okolicznym mieszkańcom, którzy dopytywali się o jej odnowienie. Ponadto dzięki starostwu w Dziewieniszkach zachował się jeden z krzyży kaplicy, zostanie on odnowiony i powróci na wierzchołek kapliczki. Pytań jest wiele, ale odpowiedź jest jedna – zabytek ten ma służyć kolejnym pokoleniom i jest wspólną własnością wszystkich: zarówno samorządu, jak i lokalnych mieszkańców oraz przyjeżdżających tu podróżnych. Dlatego też Samorząd Rejonu Solecznickiego czyni starania, aby szwedzka kapliczka odzyskała swój dawny blask, przypominając nam wszystkim o naszej wyjątkowej przeszłości. Szwedzka kapliczka ma być odnowiona do końca tego lata.

Zespół Pieśni i Tańca „Solczanie” wystąpił w Połańcu

Hołd kulturze Wileńszczyzny

9 marca br. w Centrum Kultury i Sztuki, mieszkańcy Połańca mieli wyjątkową okazję przeżyć się w niesamowity świat tradycji, pieśni i tańca, dzięki koncertowi Zespołu Pieśni i Tańca „Solczanie” z Solecznik.

To niezwykle wydarzenie nie tylko oddało hołd kulturze

Wileńszczyzny, ale także podkreśliło i uświetniło partnerskie więzi między Połańcem a Solecznikami. Atmosfera nasycona tradycją i artystyczną pasją sprawiła, że wieczór stał się niepowtarzalnym przeżyciem dla wszystkich obecnych. Zespół z Litwy został serdecznie powita-

ny chlebem i solą przez burmistrza Jacka Benedykta Nowaka i jego małżonkę, co podkreślało gościnność gospodarzy, ale również ukazywało silne więzi między dwoma miastami partnerskimi. Umowa partnerska o współpracy łączy Połaniec z Solecznikami od 2001 roku.

Obchody Dnia Odzyskania Niepodległości Litwy w Rudominie

„Nasza dźwięcząca wolność”

34 lata temu, 11 marca 1990 roku, Rada Najwyższa podpisała Akt Przywrócenia Niepodległości Litwy.

Podpisany przez członków Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Akt podkreślał odnowie-

zyskania Niepodległości Litwy w Rudominie rozpoczęły się Mszą św. za wolność naszego kraju, która została odprawiona w Kościele Najświętszej Maryi Panny Dobrej Rady w Rudominie.

Po Mszy św. mieszkańcy oraz

mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz. Mer w swoim przemówieniu powiedział: „Wspaniale jest być dzisiaj w tak zjednoczonej społeczności i świętować 11 Marca. To bardzo ważne święto dla nas wszystkich.

nie i prawną kontynuację państwa litewskiego z okresu międzywojennego, które znalazło się pod okupacją Związku Radzieckiego i utraciło niepodległość w czerwcu 1940 roku. Dlatego właśnie 11 marca jest obchodzony Dzień Odzyskania Niepodległości Litwy. Jest to dzień niezwykle ważny dla Litwy. Dzień upamiętniający walkę Litwinów o wolność swej Ojczyzny, języka ojczystego, samostanowienia. Każdy mieszkaniec Państwa Litewskiego świętuje tę wielce znaczącą datę.

Uroczyste obchody Dnia Od-

goście Rudomina wzięli udział w uroczystej paradzie ulicami miasteczka, niosąc 150-metrową trójkolorową flagę Państwa Litewskiego. W procesji wzięli również udział żołnierze Batalionu Piechoty Księcia Vaidotasa oraz strzelcy ze Związku Strzelców Litewskich.

Obchody Dnia Odzyskania Niepodległości Litwy były kontynuowane w Centrum Kultury w Rudominie. Licznie przybyli na uroczystość goście wspólnie zaśpiewali hymn narodowy Litwy.

Wszystkich gości przywitał

Czasami zastanawiam się, co czuli ci ludzie, którzy musieli podjąć tak odważną decyzję. A sytuacja mogła potoczyć się zupełnie inaczej. Czy często myślimy o tym, ile Litwa osiągnęła, będąc na takiej pozycji w tamtym roku? Nie stosując żadnej agresji militarnej, nie mając w rękach broni, a jedynie silną wolą, osiągnęliśmy takie wyniki, z których możemy być szczęśliwi i dumni. Urodziłem się i dorastałem w niepodległej Litwie. Jestem wdzięczny tym ludziom, którzy stworzyli historię, że możemy się rozwijać i

żyć swobodnie, realizować swoje zainteresowania. Nie wszystko w naszym kraju jest idealne. Kraj przeżywa lepsze i gorsze chwile. Ale jest on niezależny. Czym jest państwo? Państwo to każdy z nas, każdy w swojej rodzinie, wspólnocie i większym kolektywie, bez względu na narodowość i wyznanie. Od nas zależy, jak będziemy żyć w przyszłości. A to, co już osiągnęliśmy, musimy chronić i pielęgnować”.

Po odśpiewaniu hymnu wszyscy mieli okazję oglądać przepiękny świąteczny koncert. Tego dnia na scenie Centrum Kultury w Rudominie z programem muzycznym „Nasza dźwięcząca wolność” wystąpiła Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Litewskiej, której kierownikiem artystycznym i dyrygentem jest Eimantas Anskaitis. Na scenie wystąpił i wszystkich swym głosem zachwycił solista operowy Audrius Rubežius.

Podczas uroczystego koncertu zostali uhonorowani najbardziej zasłużeni sportowcy rejonu wileńskiego i ich trenerzy, którzy z sukcesem reprezentują Wileńszczyznę i Litwę na zawodach krajowych i zagranicznych. A więc podziękowania z rąk mera Samorządu Rejonu Wileńskiego Roberta Duchniewicza otrzymali: zawodnicy Centrum Sportu Rejonu Wileńskiego – za osiągnięcia w biathlonie: Karol Dombrowski, Sara Urumova, Viktorija Augulytė (trener Marian Kaczanowski); za osiągnięcia w lekkiej atletyce: Tatjana Sakalauskienė, Julia Ewelina Jaczun, Rokas Sakalauskas (trener Vytautas Gražys); za osiągnięcia w hokeju na trawie: Rafał Stankiewicz, Karolis Donculas, Tomasz Burkot, Denis Jastrebow (trener Vytautas Vilipas); za osiągnięcia w siatkówce: Kamilė Šafranovičienė, Jolanta Subotkowska, Wiktorija Sinkiewicz, Inesa Markele-Šlemo (kie-

rownik grupy/zawodnik Kamilė Šafranovičienė); za osiągnięcia w siatkówce: Edwin Romanowski, Marek Łuczyński, Ernestas Duchniewicz (trener Edwin Romanowski); za osiągnięcia w boksie – Andriej Zorin (trener Jurij Kuszlewicz). Podziękowania za osiągnięcia otrzymali również zawodnicy amatorskich klubów sportowych: za osiągnięcia w koszykówce – klub „Sudervė Team”, za osiągnięcia w piłce nożnej – Klub Sportowy „Ave.Ko” z Kowalczyk (rejon wileński) oraz Klub Sportowy „Nemenčinė” z Niemenczyzna.

Na uroczyste obchody Dnia Odzyskania Niepodległości Litwy w Rudominie przybyli dostojni goście: mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz, wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė, wicemer rejonu wileńskiego Algis Vaitkevičius, dyrektor administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Władysław Kondratowicz, kierownik Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Samorządu Rejonu Wileńskiego Lilia Andruszkiewicz, radni Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Organizatorem uroczystych obchodów Dnia Odzyskania Niepodległości Litwy było Centrum Kultury w Rudominie, pod kierownictwem Wiolety Cereszki.

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania administracji oraz uczniom Gimnazjum „Ryto” oraz Gimnazjum Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie, jak też żołnierzom batalionu piechoty księcia Vaidotasa. Słowa dziękczynienia są kierowane do mieszkanki Rudomina Oksany Zamary za uszycie flagi. Organizatorzy dziękują również wszystkim, którzy przybyli do Centrum Kultury w Rudominie, aby uroczystość świętować Dzień Odrodzenia Niepodległości Państwa Litewskiego.

(S-3503)

Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego

(Dokończenie ze str. 1)

wiodącym głosem ostrzegającym przed odradzającym się rosyjskim imperializmem, zwłaszcza w ostatniej dekadzie, kiedy inni sojusznicy w Europie nie dostrzegali bezpośredniego zagrożenia – dodaje analityk.

W jego ocenie Polska jest obecnie „kluczowym państwem granicznym NATO”, pełniąc taką rolę, jaką podczas zimnej wojny odgrywały Niemcy Zachodnie. Michta zauważa ponadto, że Polska wyróżnia się wśród sojuszników w kwestii wydatków na obronność oraz pomocy dla broniącej się przed rosyjską inwazją Ukrainy.

Kluczową rolę Polski dla państw bałtyckich podkreśla również Linas Kojala, szef litewskiego Centrum Studiów nad Europą Wschodnią. – Polska jest absolutnie niezbędna dla Litwy; obrona i bezpieczeństwo kra-

jów bałtyckich są nierozdzielnie związane z Polską – twierdzi ekspert przypominając, że nawet w momentach napiętych relacji dwustronnych, współpraca Warszawy i Wilna w NATO była kontynuowana.

– Litwa jest bezpieczniejsza, jeśli Polska jest bezpieczna. To samo dotyczy Polski: jeśli kraje bałtyckie są bezpieczne, to Polska również – ocenia analityk. Myślę, że wielu Litwinów chciałoby, aby Polska przyjęła jeszcze bardziej aktywną rolę w obronie regionalnej – dodaje Kojala.

Swoją drogą przypominamy, że to właśnie Polska najbardziej zabiegała, by Litwa została przyjęta do Sojuszu Północnoatlantyckiego i z roli ambasadora wywiązała się wręcz wysmienicie...

Tym niemniej w opinii analityków przed Warszawą wciąż stoją ważne zadania w zakresie obronności.

– Polska musi nadal rozbudowywać swoje siły zbrojne, zapasy broni i amunicji, budować wyszkolone rezerwy, inwestować w

odporność i mobilność wojskową, zarówno wewnątrz kraju, jak i wzdłuż wschodniej flanki, zwłaszcza na osi północ-południe – ocenia Michta.

Polskie inwestycje w obronność zwiększą również bezpieczeństwo w rejonie nordycko-bałtyckim – uważa Karsten Friis z

Norweskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych (NUPI). W jego ocenie rozszerzenie NATO 25 lat temu okazało się niezwykle ważne dla całego bezpieczeństwa

Europejskiego, nie tylko dla Polski, Czech i Węgier.

– Ciągłe ostrzeżenia Polski przed potencjalną rosyjską agresją przed 2022 roku okazały się słuszne, więc wielu musi wziąć naukę z polskich spostrzeżeń na temat rosyjskiej polityki – zaznacza Friis. Obecnie do NATO należą 32 państwa. 7 marca 2024 roku do Paktu Północnoatlantyckiego dołączyła Szwecja, która przez ponad 200 lat zachowywała neutralność.

Zgodnie z artykułem 5 traktatu waszyngtońskiego – NATO przytrzymuje się zasady, że zbrojna napaść na jednego lub kilku sojuszników będzie uważana za atak na wszystkich i wymaga wspólnej obrony, czyli jeden za wszystkich, wszyscy za jednego. Miejmy nadzieję, że premier Litwy Ingrida Šimonytė co do tego żadnych wątpliwości nie będzie miała.

Opr. Z. Ż.

Gminę Ławaryszki odwiedzili partnerzy z gminy Elbląg z Polski

Podstawa do aktywnej i twórczej współpracy

Kontynuując działania, przewidziane w podpisanej 20 października 2023 r. umowie o współpracy, w dn. 8-10 marca br. delegacja miasta Elbląg odwiedziła gminę Ławaryszki rejonu wileńskiego i spotkała się ze społecznością gminy.

W spotkaniu uczestniczyli Edyta Tamošiūnaitė, wicemerc Samorządu Rejonu Wileńskiego, radny Waldemar Klimaszewski, starosta Ławaryszek Marek Piłat oraz przedstawiciele instytucji kulturalnych i oświatowych gminy.

– Bardzo się cieszę z powodu partnerstwa, nawiązanego pomiędzy gminą Ławaryszki a gminą Elbląg. Z radością obserwuję pojawiające się inicjatywy oraz chęć zacieśniania i rozwijania tej współpracy. Wierzę, że to partnerstwo będzie sprzyjać wymianie kulturalnej pomiędzy społecznościami, a znajomości i wspólne inicjatywy przyniosą obu stronom

nowe wrażenia i doświadczenia. To partnerstwo będzie doskonałą podstawą aktywnej i twórczej współpracy, wzmocni więzi między społecznościami obu stron – powiedziała wicemerc Edyta Tamošiūnaitė.

Zdaniem starosty Ławaryszek Marka Piłata, wizyta delegacji gminy Elbląg, w której aktywnie uczestniczyli wójt gminy Zygmunt Tucholski, radni, sołtysi i pracownicy administracji gminy, jest ważnym krokiem naprzód w dążeniu do bliższej współpracy i przyjaźni między obiema społecznościami.

– Cieszymy się, że możemy spotkać się z naszymi przyjaciółmi i partnerami z gminy Elbląg. Omówiliśmy już działania w zakresie współpracy, w tym inicjatywy i projekty kulturalne, oświatowe i inne, mające na celu wzmocnienie i rozwój przyjaźni i współpracy pomiędzy Ławaryszkami a Elblągiem. Mamy

nadzieję, że nasze partnerstwo będzie korzystne dla naszych społeczności, będzie sprzyjać wzajemnemu zrozumieniu i rozwojowi wymiany kulturalnej – powiedział starosta, wręczając gościom prezent – tradycyjną palmę wileńską.

Dla gości w Szkole-Centrum Wielofunkcyjnym w Mościszkach gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach zorganizowano koncert, podczas którego swoim występem zachwycał zespół „Barwy Podwileńskie”, a astronom-amator Henryk Siewicz mieszkający w gminie Ławaryszki zaprezentował swój film o Ławaryszkach.

Podczas wizyty odwiedzono także kościół pw. Jana Chrzciciela w Ławaryszkach i uczestniczono we Mszy św., którą odprawił proboszcz parafii ks. Bernardas Augaitis. Delegacja uczestniczyła także w Jarmarku Kaziukowym w Wilnie.

W ciągu roku od wyborów zmieniła się prawie jedna szósta członków rad samorządowych

Z analizy opublikowanej przez Główną Komisję Wyborczą (VRK) wynika, że rok po wyborach samorządowych prawie jedna szósta wybranych radnych zmieniła się.

Według danych VRK w ubiegłorocznych wyborach wybrano 1498 radnych i 60 burmistrzów. W ciągu jednego roku w różnych samorządach Litwy zmieniło się 233 wybranych osób, które odmówiły lub utraciły mandat członka rady samorządowej.

Największe zmiany odnotowano w rejonie kowieńskim – zmieniło się tam 13 radnych, w Elektrenach zmieniło się 9 członków rad samorządowych, natomiast w rejonie kłajpedz-

wało z mandatu z własnej woli – odnotowano 120 takich wniosków.

Kolejnych 95 osób odeszło z rady, gdyż zajęły stanowiska, których nie można sprawować będąc radnym. Dziewięćciu członków rady zostało pozbawionych mandatu decyzją VRK po ustaleniu, że sprawują oni stanowiska, których nie można pogodzić z pełnieniem funkcji radnego.

Większość – 66 – członków rad, którzy dobrowolnie odmówili przyjęcia mandatu lub utracili go, była wybrana z listy wystawionej przez Litewską Partię Socjaldemokratyczną. W przypadku Ruchu Liberalnego było to 30 osób, konserwatystów – 29

kim, kupiskim, malackim oraz w samorządzie pojeskim – po 7 radnych.

Jedynie w Druskiemikach żaden radny nie zrezygnował ani nie utracił mandatu.

Najwięcej radnych zrezygno-

wało, Związku Chłopów i Zielonych – 27.

W ciągu roku mandaty czterech członków rad samorządowych wygasły wraz z ich śmiercią.

Fot. Wiktor Jusiel

Tłumy na ulicach stolicy

(Dokończenie ze str. 1)

W imieniu organizatorów wicemerc Samorządu miasta Wilna – Donalds Meizelytė, podziękowała wszystkim uczestnikom jarmarku za udział i ich wspinały wystawiony na jarmarku dorobek, który przyczynił się, aby wileńskie święto kaziukowe tym razem było jeszcze bogatsze, jaskrawsze i wprost zjawiskowe.

Ponadto słoneczna marcowa pogoda zachęcała do wyjścia z domu, by zobaczyć co się dzieje na „kaziuku”. Czego dowodem były tłumy zwiedzających i kupujących. Według organizatorów w tegorocznych kaziukach wileńskich blisko 1.300 osób wystawiło swój towar na pokaz i sprzedaż. Jak i co roku podczas Jarmarku Kaziukowego przygrywały tu i ówdzie kapele, oprawiając kilkudniową imprezę w szatę muzyczną ze skocznych litewskich melodii.

Ponadto w dniu zakończenia wielowiekowego, tradycyjnego przedsięwzięcia na placu Kate-

drałnym wystąpiła młoda grupa Polskiego Zespołu Artystycznego Pieśni i Tańca „Wilia”. Młodzież wiliowska wykonała „wiązanek” polskich piosenek, przeważnie ludowych, zdobywając gromkie oklaski. Na te same scenie w plenerze wystąpił również litewski zespół „Jorė” i zespół „Santal” z Centrum Kultury w Grzegorzewie.

Po koncercie odbyła się aukcja charytatywna „Ptaki Wolności”, z której, według zapowiedzi jej organizatorów, uzyskane ze

sprzedaży tym razem domków dla ptaków, pieniądze trafią na wsparcie walczącej Ukrainy.

Jednakże mimo tego, że jarmark ogłoszono jako zamknięty, wileńskie, goście stolicy z kraju bądź turyści zagranicznicy, w tym przeważnie z Polski, niczym nurt płynącej Wilii, do zmroku oblegali stoiska najczęściej z palmami, upominkami, garmażerią i piernikami.

Teresa Markiewicz
Fot. autorka

Trudne życie Jubilatki

(Dokończenie ze str. 1)

kojń. Wychowała się w rolniczej rodzinie, miała 2 braci. W 1930 roku rodzinę dotknęła tragedia – spłonął dom rodzinny, po czym wszyscy wyjechali do wsi Nowosiady, która również znajduje się w gminie Rukojnie. Od samego dzieciństwa, gdy miała zaledwie 7 lat, Zuzanna pracowała z mamą przy żniwach. Podczas II wojny światowej ona i jej przyjaciółka przez niemieckie władze okupacyjne zostały zmuszone do pracy przy budowie lotniska w Kiwiskach.

W 1946 r. wyszła za mąż za swego sąsiada Antoniego Paszkiewicza ze wsi Nowosiady. Razem z mężem mieszkała w jedynastoosobowym, pełnym życia domu. Niestety, w czasie wojny w zaludniony dom uderzyła bomba – rodzinie nie pozostało nic innego, jak go odbudować. W tym celu babcia Zuzanny przekazała im stary budynek, a życzliwi sąsiedzi pomogli, przekazu-

jąc materiały budowlane. W tym domu, w którym zgromadziła się siła, przyjaźń, miłość bliskich i ból serca, kobieta mieszkała aż do 2018 roku.

W 1957 r. podczas repatriacji prawie cała rodzina Paszkiewiczów zamieszkała w Polsce, jednak z powodu braku niezbędnych dokumentów Zuzanna i Antoni pozostali na Litwie. Para doczekała się czworga dzieci – dwóch synów i dwóch córek. W 1988 r. Zuzanna została wdową. W latach 2006-2007 kobieta straciła obu synów, co poważnie odbiło się na jej zdrowiu. Potem zaopiekowała się nią córka Irena, u której długoletnia mieszkanka Rukojń zamieszkała w 2018 roku. Tu mieszka nadal. Dziś Zuzanna, która przekroczyła sto lat, ma 3 wnuków, 2 wnuczki, 3 prawnuków i 5 prawnuczek.

Jubilatce z okazji niedawnych, setnych urodzin życzymy zdrowia i błogosławieństwa Bożego!

W stolicy

Małe Krzysztofy – dla twórców przyszłości

W poniedziałek, 11 marca, w wileńskim Ratuszu odbyła się uroczysta ceremonia uhonorowania tegorocznych jedenastu laureatów Nagrody Małego Krzysztofa za osiągnięcia rozslawiające Wilno.

„Symboliczne, że w Dniu Odrodzenia Niepodległości wręczamy nagrody dla wileńskich twórców przyszłości. Niech odznaka Małego Krzysztofa będzie obiecującym początkiem dla osiągnięć w przyszłości. Bądźcie nadal liderami w swoich dziedzinach, nie ustawajcie w wysiłkach, nie traćcie energii i wytrwale kładźcie podwaliny pod sukces swój i swego miasta” – wręczając Nagrodę Św. Krzysztofa tegorocznym laureatom mówiła wicemercer Wilna Donalda Meizelytė.

W gronie tegorocznych uhonorowanych znalazł się uczeń

7 klasy Progimnazjum im. Jana Pawła II Karol Pawłowski.

Karol jest pięciokrotnym zdobywcą Grand Prix i jedenastokrotnym zdobywcą I miejsca w krajowych i międzynarodowych konkursach akordeonistów.

Zgłaszać kandydatów do Nagrody Małego Krzysztofa mogą

nauczyciele, trenerzy, rodzice i wszyscy aktywni wilmianie.

Jedenastu tegorocznych laureatów zostało uhonorowanych za wspaniałe osiągnięcia w nauce, kulturze, sztuce, wolontariacie, sporcie, za rozslawianie imienia Wilna na konkursach i olimpiadach za granicą.

Przy ul. Medeinos wybudowane zostaną bloki mieszkalne

W stołecznej dzielnicy Poszylajcie, przy ul. Medeinos 30, na powierzchni prawie 8 400 m kwadratowych planowana jest budowa czterech pięcioletnich bloków mieszkalnych. W celu omówienia rozwiązań organizowano spotkania z mieszkańcami – autorzy projektu uwzględnili ich uwagi.

dwórku urządzone zostanie boisko dla dzieci, strefa wypoczynku dla osób w starszym wieku, wybudowane zostaną ścieżki, zasadzone zieleńce. Deweloper zobowiązał się również do zazielenienia mieszczących się obok kortów tenisowych.

Rozwiązania projektowe kilkakrotnie zmieniano uwzględ-

nię 161 drzew, a zieleńce zajmą 35 proc. obecnego terytorium. Konsultacje z arborystami, negocjacje z deweloperami i zmiany w projekcie (np. zmiany w nawierzchni ścieżek) pozwoliły zachować 105 drzew, z których 21 zostanie przesadzonych.

Po zaprezentowaniu projektu bloków mieszkalnych mieszkańcy ubolewali, że zostaną pozbawieni swojej ulubionej zielonej przestrzeni. Jednak terytorium to od prawie dwudziestu lat jest własnością prywatną, a na taką właśnie intensywność zabudowy pozwala również ogólny plan miasta – miejsce to jest strefą intensywnej zabudowy. Nie oznacza to jednak, że mieszkańcy są pozbawieni terenów zielonych i miejsc, w których mogliby się gromadzić. W ubiegłym roku zazieleniono odcinek ul. Pašilaičių aż do ul. Ukmergės. Zaczęto zagospodarowywać zieleńce i przestrzenie publiczne w Poszylajciach. Samorząd planuje uporządkować skwer Ugnijos i zielone połączenia z al. Laisvės (łącznie około 1 400 m kw.).

Odnawiana jest również przestrzeń publiczna (ok. 400 m kw.) przed centrum handlowym przy ul. Medeinos 8. Na przyległej działce o powierzchni 500 m kw. przy ul. Medeinos 6 mają zostać odnowione obiekty sportowe, planowane jest również odnowienie samej przestrzeni. Wraz z przedstawicielami biznesu planowane jest wspólne uporządkowanie Parku Leśnego w Poszylajciach o powierzchni 1 700 m kw. – odnowione zostaną ścieżki oraz infrastruktura oświetleniowa, uporządkowany i odmłodzony zostanie sam park.

Część terytorium pozostawiona zostanie do wspólnego użytku: urządzona zostanie przestrzeń publiczna, strefa rekreacji i aktywnego wypoczynku, terytorium zostanie zasadzone zieleńcami, zachowane zostanie również połączenie dla pieszych od ul. Medeinos do terytorium szkoły, urządzona zostanie wspólna dla nastolatków strefa sportowa.

Autorzy projektu – ZSA „3SET” na zamówienie ZSA „Linkmenų būstas” zaprojektowali na prywatnej działce cztery pięcioletnie bloki mieszkalne, w których zaplanowano urządzenie 138 mieszkań, podziemne i naziemne parkingi, pomieszczenia administracyjne, gastronomiczne i handlowe. Zgodnie z projektem na wewnętrznym po-

niając uwagi mieszkańców. Po publicznym omówieniu projekt był korygowany. Uwzględniono również to, że w północnej części działki mieści się popularna ścieżka dla pieszych, a tuż obok – są nowo urządzone korty tenisowe. Dlatego, chociaż jest to działka prywatna, z deweloperami uzgodniono, że północna część działki będzie otwarta dla mieszkańców. Zaprojektowano tu publiczną przestrzeń z kawiarniami, placówkami usługowymi i handlowymi na pierwszych piętrach budynków. W razie potrzeby w części pomieszczeń na pierwszym piętrze może zostać urządzona infrastruktura społeczna.

Deweloper został zobowiązany do zachowania jak największej liczby drzew. Ogółem na działce

W stolicy zniknie część banerów reklamowych

Stołeczny samorząd rozpoczyna demontaż w centralnej części miasta banerów reklamowych, zezwolenia na które wygasły. Według samorządu, obecnie w mieście jest kilkaset banerów reklamowych umieszczonych bez ważnego zezwolenia.

„Obecnie znaczna część banerów reklamowych w stolicy jest nielegalna, dlatego przed rozpisanem nowych konkursów na umieszczenie banerów reklamowych na obiektach samorządowych planujemy zdjąć stare banery, które niektóre firmy reklamowe używają nawet po wygaśnięciu zezwolenia na nie” – podkreśla dyrektor Administracji Samorządu m. Wilna Adomas Bužinskas.

Ważność zakwalifikowanych do demontażu banerów reklamowych wygasła jeszcze w lutym 2023 roku, czyli przed ponad rokiem. Przy wydawaniu zezwolenia na umieszczenie reklamy właściciele banerów reklamowych zobowiązali się do demontażu baneru na własny koszt w ciągu miesiąca po wygaśnięciu zezwolenia na niego, wywiezienia go, uporządkowania miejsca, w którym był umieszczony i przekazania te miejsca Samorządowi m. Wilna. W przypadku, jeżeli właściciele banerów reklamowych nie wywożą swoich banerów, prace wykona spółka „Grinda”.

„W naszej ocenie obowiązkiem odpowiedzialnego przedsiębiorcy jest przestrzeganie uzgodnionych zobowiązań. W tym przypadku bezczynność niektórych firm reklamowych nie tylko obciąża samorząd, ale wypacza też warunki rynku, uczciwy bowiem biznes zmuszony jest do korzystania z miejsc reklamowych na warunkach konkursowych, podczas gdy spółki działające bez zezwolenia robią to bez przestrzegania tych zasad” – podkreśla kierownik Wydziału Licencjonowania i Zezwoleń stołecznego samorządu Julius Morkūnas.

Demontaż banerów reklamowych, zezwolenia na które wygasły, już się rozpoczął. Zostaną wywiezione na przechowanie. Firmy, do których należą, będą mogły je odebrać po skontaktowaniu się z Administracją Samorządu m. Wilna, a samym firmom ZSA „Grinda” przedstawi rachunki za demontaż banerów.

Zasadzanie Lasu Bożonarodzeniowego

Samorząd m. Wilna kontynuuje piękną tradycję i 16 marca od godz. 11.00 zaprasza mieszkańców do sadzenia zachowanych choinek w stołecznym Lesie Bożonarodzeniowym w pobliżu pałacu w Werkach w Regionalnym Parku w Werkach (ul. Žaliųjų Ežerų 35.). W sadzeniu drzewek mieszkańcom pomogą pracownicy stołecznego przedsiębiorstwa „Vilniaus miesto parkai”.

Rozpoczęta przed czterema laty inicjatywa Lasu Bożonarodzeniowego w dosłownym sensie tego słowa rośnie – przyjęło się tu około 60 choinek, które wilmianie zachowali do wiosny i zasadzili. W ubiegłym roku samorząd zasadził w Lesie Bożonarodzeniowym około 30 choinek, które podczas świąt zdobiły okolice samorządu. W tym roku do Lasu Bożonarodzeniowego powędruje 6 choinek, które w okresie świątecznym stały w holu na I piętrze samorządu.

Prawidłowo zasadzić choinki mieszkańcom w najbliższą sobotę pomogą pracownicy stołecznego przedsiębiorstwa „Vilniaus miesto parkai”. Zapewnione zostaną wszystkie narzędzia do sadzenia, chociaż wilmianie mogą też przynieść własne.

Kierowniczka Dyrekcji Parków Regionalnych w Kolonii Wileńskiej i Werkach Jolanta Radžiūnienė mówi, że mieszkańcom nie jest łatwo utrzymać drzewko przy życiu aż do wiosny. Przede wszystkim należy dobrze ocenić stan choinki – jeżeli opadają z niej igły, schyłowa gałąź się łamie i wygląda na suchą, nie warto takiego drzewka sadzić. Jeżeli jednak choinka dobrze się ma, przed zasadzeniem należy ją jednak mimo wszystko obficie poleć.

